

T-121.3110 Käyttäjäkeskeisen tuotekehityksen harjoitustyöt

Tehtävä 4: Tilannetutkimus televisionkatselusta

Mikko Vestola
Opiskelijanumero: xxxx
Sähköposti: xxxxx
11.3.2007

Sisällysluettelo

1 Johdanto	1
2 Tutkimuksen kulku	2
3 Pohdinta	2
4 Liitteet	4
4.1 Haastateltavan kuvaus	4
4.2 Haastattelukysymykset	4
4.3 Ympäristön keskeisimmät piirteet	5
4.4 Kooste haastattelusta	5
4.5 Kuvaukset artefakteista	12

1 Johdanto

Tehtävänä oli suorittaa tilannetutkimus televisionkatselusta haastattelemalla yhtä henkilöä, jonka taloudessa on televisio. Tilannetutkimus tehtiin suorittamalla noin 20-30 minuutin mittainen haastattelu käyttäjän omassa televisionkatseluympäristössä.

Tilannetutkimuksen taustalla on menetelmä nimeltä kontekstuaalinen suunnittelu (*Contextual Design*). Tämän menetelmäpaketin kehittivät Beyer and Holtzblatt vuonna 1998. Menetelmän erityisen kiinnostuksen kohteena on tuotteen todellinen käyttöympäristö ja tiedon kerääminen käyttäjiltä tässä todellisessa käyttöympäristössä. Tarkastelemalla käyttäjien toimintaa tuotteen oikeassa käyttöympäristössä saadaan arvokasta tietoa siitä, miten käyttäjä todellisuudessa käyttää tuotetta. Usein monet asiat eivät tule ilmi esim. formaaleita kyselylomakkeita käytettäessä, vaan jokin tärkeä asia saattaa tulla esiin vasta, kun käyttäjä käyttää tuotetta oikeasti – käyttäjä on saattanut pitää jotain asiaa itsestäänselvytenä tai se ei vain tullut hänen mieleensä kyselyä täytettäessä. Kontekstuaalinen suunnittelu pyrkii pääsemään eroon näistä ongelmista.

Kontekstuaalisen suunnittelun ensimmäinen vaihe on tässä tehtävässä suoritettava kontekstuaalinen haastattelu (*Contextual Inquiry / Contextual Interview*). Kontekstuaalisen haastattelun tarkoituksena on ymmärtää paremmin käyttäjien tarpeet. Olennaisinta on tehdä haastattelu oikeassa käyttöympäristössä ja todellisessa käyttötilanteessa. Haastattelijan pitää olla käyttäjän kanssa ”kumppani” eli havainnoida, kuunnella ja jutella käyttäjän kanssa samalla kun käyttäjä tekee tehtäviään. Käyttäjä on usein asiantuntija tehtävässään ja hän opettaa haastattelijalle, miten hän tehtäviään tekee. Näin saadaan huomioitua esim. joitain asioita, joita käyttäjä voi pitää itsestäänselvytenä, mutta joista haastattelija ei olekaan tietoinen. Haastattelun aikana pitää osata havainnoida ja tulkita käyttäjän tekemisiä ja työn kulkua (miksi teit niin, mikset tee sitä näin). Pitää myös keskittyä oleelliseen eikä ajautua ohi aiheen. Olennaista on myös havainnoida käytettyjä artefakteja (työ- ja apuvälineet). Haastattelu tallennetaan (äänite tai video), jotta kerätty materiaali saadaan analysoitua ja jotta siihen voidaan tarvittaessa palata tuotekehitysprojektin myöhemmissä vaiheissa.

Kontekstuaalisessa haastattelussa kerättyjä tietoja käytetään sitten myöhemmin kontekstuaalisen suunnittelun myöhemmissä vaiheissa kuten erilaisissa mallinuksissa, suunnitteluissa ja prototyypeissä.

Lähteet:

- Benyon, D., Turner, P. & Turner, S. 2005. *Designing Interactive Systems - People, Activities, Contexts, Technologies*. Harlow, Englanti: Addison Wesley. 729 s. ISBN 0-321-11629-1.

2 Tutkimuksen kulku

Aloitin tilannetutkimuksen etsimällä ensin haastatteluun soveltuvan henkilön. Haastateltavaksi päätyinkin eräs ystäväni. Haastattelun sopimisen jälkeen aloitin valmistautumisen haastatteluun. Luin kurssikirjan (Benyon, D., Turner, P. & Turner, S. 2005. *Designing Interactive Systems - People, Activities, Contexts, Technologies*. Addison Wesley, Harlow, 2005) luvun 18 ja tutustuin näin tilannetutkimuksen peruseräisiin.

Haastattelukysymykset valmistelin miettimällä sopivia kysymyksiä muutaman päivän ajan (kirjasin mielestäni hyviä kysymyksiä ylös sitä mukaan kun niitä tuli mieleeni). Itse haastattelun suoritin haastateltavan kotona siten, että haastateltava käytti samaan aikaan televisiota. Ennen varsinaista haastattelua kävimme pikaisesti yleisesti läpi, missä käyttäjä TV:tään katsoo ja mitä TV:seen liittyviä laitteita ja tavaroita hänellä on. Haastattelun äänitin kännykän avulla. Haastattelun aikana tehtyjen muistiinpanojen avulla ja haastattelun kuunneltuani äänitteestä tein raportin haastattelusta.

3 Pohdinta

Haastattelu sujui mielestäni kohtalaisesti. Haastateltava ei itse ollut aluksi kovin innostunut haastattelusta (kuten ehkä äänitteestäkin voi päätellä, sovittu aika ei ehkä ollut paras mahdollinen), mutta melko hyvin se lopulta meni. Itsekin olisin voinut olla hieman aktiivisempi haastateltavan kanssa – kysellä enemmän tarkennuksia vastauksiin ja havainnoida enemmän. Harjoittelua siis kyllä kaipaisi vielä enemmänkin, mutta kyllä tästäkin jo oppi paljon. Hankalinta haastatteluun valmistautumisessa oli ehkä sopivien kysymysten keksiminen ja haastattelun aikana samalla muistiinpanojen teko.

Mielestäni tilannetutkimus soveltuu hyvin tuotekehityksen käyttäjätutkimuksen menetelmäksi. Viehän tämä tosin jonkin verran aikaa ja kaikissa projekteissa ei välttämättä ole tällaiseen aikaa, resursseja tai osaamista. Eikä tämä tapa varmasti sovi edes kaikkiin projekteihin (joissain tilanteissa oikeita käyttäjiä voi olla vaikea löytää tai heidän haastatteleminen on liian kallista). Mielestäni

tilannetutkimus kuitenkin antaa paljon arvokasta tietoa käyttäjistä. Usein voi olla jopa vähemmän aikaa vievää tehdä kunnollinen tilannetutkimus ja saada näin tietoon käyttäjien oikeat tarpeet kuin, että kehittäjät arvailevat, mitä käyttäjä ehkä haluaisi. Arviot voivat mennä pieleen, jos kehittäjillä ei ole kunnollista kuvaa tilanteesta – tällöin hukataan paljon aikaa ja rahaa virheiden korjailuun.

Haastattelu olisi ollut hyvä suorittaa silloin, kun käyttäjä oikeasti katselee televisiota kuten haastateltavakin aluksi totesi. Nyt haastattelu suoritettiin hieman eri aikana (päivällä) kuin, milloin haastateltava oikeasti katselee televisiota (illalla). Myöskään tavallisesti mukana olevat henkilöt (muu perhe) eivät olleet paikalla, joten heidän vaikutusta käyttäjän televisionkatseluun ei voinut tarkkailla. Haastattelu olisi ollut mielestäni järkevää myös videoita. Videolta olisi voinut jälkeempäin ehkä huomata jotain sellaista, jota ei haastattelutilanteessa huomannut. Äänitteeltä kun ei voi enää jälkeempäin tarkastella esim. miten käyttäjä televisiotaan käytti. Valitettavasti itselläni ei ollut mahdollisuutta haastattelun videointiin.

Ystäväni valinta haastateltavaksi ei välttämättä ollut paras mahdollinen valinta. Kuitenkin tiesin etukäteen hieman hänen televisionkatseluympäristöstään ja -tottumuksistaan, koska olen tuntenut hänet jo jonkin aikaa ja vierailut joitain kertoja hänen kodissaan. Tämä saattoi vaikuttaa hieman haastattelutilanteessa tapahtuvaan havainnointiin (jotkut asiat, jotka olivat hänelle itsestänselvyyksiä olivat niitä ehkä myös minulle, mutta ei välttämättä henkilöä tuntemattomalle). Parasta olisikin ollut ehkä valita joku henkilö, jota en aiemmin tuntenut, jolloin olisi voinut saada enemmän uusia näkökulmia asiaan. Yhden henkilön haastattelukaan ei oikeasti riittäisi televisionkatselutottumusten tutkimiseen – haastateltavia pitäisi olla huomattavasti enemmän, mutta tähän ei tietenkään ollut aikaa tehtävän puitteissa. Eikä vajaan puolen tunnin mittaisessa haastattelussa kerkeä edes paljon saamaan irti haastateltavasta.

Nyt jos lähtisin tekemään haastattelua uudelleen, valitsisin siis haastateltavaksi henkilön, jota en kovin hyvin tunne. Lisäksi aloittaisin tehtävän tekemisen huomattavasti aikaisemmin (nyt koeviikon kiireet ja muut deadlinet haittasivat vähän haastatteluun valmistautumista ja aikojen sovittamista), jotta saisin sovittua haastateltavan kanssa parhaan mahdollisen ajan tapaamiseen. Itse haastattelutilanteessa olisi myös parannettavaa.

4 Liitteet

4.1 Haastateltavan kuvaus

Haastateltava on 23-vuotias miespuolinen henkilö. Hän opiskelee yliopistossa. Haastateltava asuu tällä hetkellä omakotitalossa pääkaupunkiseudulla vanhempiensa luona (perheessä vanhemmat sekä haastateltava itse). Hän omistaa itse taulutelevision, joka on hänen omassa huoneessaan ja hänen vanhempansa myös toisen television, joka on talon olohuoneessa.

4.2 Haastattelukysymykset

- Kuinka monta tuntia päivässä katselet televisiota keskimäärin? Onko viikonpäivissä eroja (katseletko enemmän viikonloppuna tms.)?
- Mihin kellonaikaan katsot TV:tä? Kuinka myöhään?
- Mitä kanavia katselet? Mitä kaikkia näkyy? Suosikkikanavasi? Onko kanavia liian vähän, riittävästi vai liikaa?
- Miten aloitat TV:n katselun? Avaatko vain TV:n ja katsot, mitä järkevää tulee vai katsotko ensin TV-ohjelmasta, mitä ohjelmia tulee?
- Mistä katsot TV-ohjelmatiedot? Elektronisesta ohjelmaoppaasta, sanomalehdestä, netistä?
- Mitä ohjelmia yleensä katsot?
- Mitä pidit uudesta JIM-kanavasta? Tuliko jotain järkevää uutta ohjelmaa?
- Mitä mieltä olet television ohjelmatarjonnasta? Tuleeko paljon huonoja ohjelmia vai paljon järkeviä ohjelmia?
- Tuleeko ohjelmat liian myöhään? Jos tulee, mitkä ohjelmat ovat sellaisia, jotka pitäisivät tulla aikaisemmin?
- Mitä pidät mainostauoista (esim. käännätkö toiselle kanavalle vai katsotko mainokset)? Mitä teet mainostaukojen aikana?
- Mitä mieltä olet TV-lähetysten kuvanlaadusta (paraniko digi-TV:n myötä)?
- Nauhoitatko paljon ohjelmia? Miksi / mikset?
- Teetkö yleensä mitään muuta TV:n katselun yhteydessä vai keskitytkö silloin juuri TV:n katseluun? Syötkö yleensä TV:tä katsellessasi? Mitä: sipsejä, karkkia, leipää, jotain muuta?
- Käytätkö TV:tä muuhunkin kuin televisio-ohjelmien katseluun? Katsotko esim. DVD-elokuvia tai VHS-videoita TV:llä?
- Katseletko TV:tä myös muualla (esim. koulussa tai töissä)? Katseletko ohjelmia

tietokoneella netin kautta tai kännykällä? Mitä mieltä olet näiden palvelujen tarpeellisuudesta?

- Katsaletko TV:tä muiden henkilöiden seurassa? Jos katselet, miten he vaikuttavat katseluusi (esim. häiritsevätkö jollain lailla)?
- Häiritseekö TV:n katselusi muita?
- Onko mitään muuta tekijää, joka häiritsee sinun TV:n katseluasi (esim. liikenteen melu)?
- Onko digiboksin ja TV:n käytössä ollut jotain ärsyttäviä ongelmia (itse TV:ssä, digiboksissa, kaukosäätimessä tms., digibokseja kun usein haukutaan)? Kaatuileeko boksi, häviääkö tekstitykset, onko käyttöliittymän valikot sekavia tms.
- Mitä mieltä olet yleisesti digi-TV:stä? Onko tuonut parannuksia vai tuntuuko turhalta?
- Miten parantaisit TV:tä / lisälaitteita, ideoita? Oletko ajatellut hankkia esim. kotiteatterin?
- Onko mitään muuta, josta haluaisit kertoa?

4.3 Ympäristön keskeisimmät piirteet

Haastateltava katselee TV:tä kahdessa eri huoneessa: olohuoneessa ja omassa huoneessaan.

Olohuoneessa on sohva ja 2 sohvaluolia, joista haastateltava TV:tä yleensä katselee. Kaukosäätimet haastateltava pitää sohvän selkänöjan päällä. TV:n ja sohvän välissä on pöytä, jossa haastateltava tekee läksyjä tai syö samalla, kun katselee TV:tä. Haastateltavan omassa huoneessa on yksi tuoli ja TV on huomattavasti lähempänä kuin olohuoneessa. Kaukosäädin on viereisellä ikkunanlaudalla.

Molemmissa huoneissa on ikkunoissa sälekaihtimet, jottei auringonvalo häiritse katselua (muutoin auringonvalo heijastuu pahasti television ruudusta). Olohuoneessa oli monta kaukosäädintä (TV, video ja digiboksi), kun toisessa huoneessa oli vain yksi kaukosäädin (pelkkää TV:tä varten). Haastateltavan oman huoneen TV oli ilmeisesti niin uusi, ettei haastateltava vielä osannut käyttää sitä aivan oikein (osasyynä voi olla, että TV:n kaukosäädin oli luokattoman huono käyttäjä).

4.4 Kooste haastattelusta

H = Haastattelija, K = Käyttäjä / Haastateltava

- H: No niin, siin on äänitys päällä.
- H: Laita vaikka telkkari päälle tosta (*haastateltava käy laittamassa digiboksin ja TV:n päälle*).
- H: Ei täs oo ku sivun verran kysymyksiä.
- K: Siis kauheesti! (*ehkä hieman sarkasmia*)

- H: Rräplääit sitä nyt niin ku normaalisti.
- K: Mut täält ei tuu mitään järkevää
- H: Kato nyt tuleeks sielt mitään järkevää.
- K: No ku ei tuu mitään järkevää. Eiks pitäis olla silloin ku tulee jotain tosi järkevää? (*käyttäjä alkaa selata kanavia kaukosäätimellä*).
- K: No nii, tosi järkevää onkin. Ostoskanava on paras (*naurua*).
- H: Sano nyt, kuinka monta tuntii päivässä katot telkkarii?
- K: Kuinka mont tuntii?
- H: Keskimäärin? Yleensä?
- K: No riippuu vähän päivästä. Sellanen kolme.
- H: Onks viikonpäivissä mitään eroo?
- K: No totta kai on.
- H: Tuleeks viikonloppuna katottuu enemmän?
- K: No luultavasti.
- H: No, mihin kellonaikaan yleensä alotat ja lopetat?
- K: Kai se on seitsemäst kymmeneen.
- H: Kato vähän, mitä kanavia sulla tossa näkyy sitten? Mitä kanavii sä yleensä kattelet?
- K: Ykkönen, kakkonen... siis mitä eniten siis? Periaatteessa kolmonen ja vitonen ja YLE Teema. (*käyttäjä selaa samalla kanavia läpi*)
- H: Kanavien nimet vois sanoo vielä?
- K: MVT3, SubTV ja YLE Teema
- H: Onks niitä sun mielestä riittävästi noit kanavii vai onks niit liikaa vai liian vähän vai?
- K: Voishan niit tietysti olla enemmänkin, mut sit sielt ei kuitenkaan tuu mitään järkevää. Eiköhän niit oo sopivasti.
- H: Miten sä yleensä aloitat TV:n katselun? Avaatsä sen vaan ja katot, et tuleeks sielt mitään järkevää vai katot sä jostain TV-ohjelmasta?
- K: Niin no se kyl riippuu, kylhän sen nyt periaatteessa automaattisesti avaa siin seitsemän maissa. Ni vaikkei sielt tuliskaan järkevää ni sit surffailee siellä edestakas. Jos tulee joku hyvä leffa aikasemmin ni sithän sen avaa.
- H: No sitten, mistä sä katot noi telkkarin ohjelmatiedot? Katot sä jostain lehdestä vai netistä vai?
- K: Sekä että. Yleensä netistä
- H: Miks netistä? Onks sielt helpompi kattoo vai?
- K: On.
- H: No... (*TV:n ääni on turhan kovalla*)
- K: Kai tää musiikki kuuluu...
- H: Joo, laita vähän hiljemmalle ehkä.
- H: Mitä ohjelmii sä katot yleensä? Katot vaikka tost lehdest (*osoittaa lattialla olevaan Hesarin NYT-*

viikkoliitteen TV-ohjelmaoppaaseen) tai... Jos ei tuu mieleen.

- K: Dokumenttei kattoo, uutisii kattoo, no tietysti jotain hyvii elokuvii. Sit sarjoi jos tulee, simpsonit ja x-filesejä ja myytinmurtaji.
- H: No sitten, oot sä kattonu tota uutta JIM-kanavaa. Tuleeks sielt mitään järkevää sun mielest?
- K: No on se jo melkein parempi jo ku ykkönen (YLE TV1) ja kakkonen (YLE TV2).
- H: Mitä ohjelmii sä oot kattonu sieltä? Mitkä on tuonu jotain uutta niinku?
- K: Mitäs ne on ne...tälläset...mikskäks niitä nyt sanotaan... Sielt tulee kuitenkin niit dokumenttei ja sellasii vähän niinku sellasii kotivideoiden tyyppisii... sellasii... mikä niitten nimi muuten on? Niinku just jotain poliisivideoita tai jotain. Mikskä niit sanotaan?
- H: Jaa-a. No kotivideoita...
- K: Ei ne kuitenkaan nyt kotivideoit oo. Ne on niinku...
- H: Harrastelijavideoita. Eiks ne oo niitä. Harrastelijasarjoja ja tämmösiä. Niitähän sielt tulee.
- H: No, mitä mieltä sä yleensä oot tost telkkarin ohjelmatarjonnasta. Tuleeks sieltä paljon sontaa vai järkevää vai?
- K: No vois tulla enemmänkin järkevää. YLE Teemalta tulee yleensä illal aina täyttä paskaa. Ykköselt ja kakkoselt tulee myös aika paljon jotain turhaa.
- H: Tuleeks sun mielestä ohjelmat liian myöhään?
- K: Tulee.
- H: Pitäiskö tulla aikasemmin? Mitä on esimerkis semmosii ohjelmii, mitkä pitäis tulla sun mielest aikasemmin?
- K: No kaikki hyvät elokuvat. Ja eikös dokumentitkin... mitäs JIMillä, eiks JIMillä dokumentitkin alkanu aina yheksält vai kymmenelt?
- H: Must se oli yheksält.
- K: Se on oikeestaan must ihan järkevää että niinku...sais peiraatteessa olla aikasemminkin mut...Just tollai pitäis olla, et tietyt ohjelmat alkaa tiettyyn aikaan. Mun mielest se on ihan naurettavaa, et joskus tulee kymmeneltä ja joskus kello kaks yöllä.
- H: No entäs sit noi mainoskatkot? Käännät sä silloin heti toiselle kanavalle vai, katot sä niit mainoksii vai? Mitä sä teet sillon?
- K: Periaattees käännän, mut voin mä kyl joskus mainoksiikin kattoo. Sekin on vähän fifty-fifty. Pitäis oikeesti rajottaa niitten mainoksien pituutta. Eiks tota oo tutkittu oikeesti et siin on jotkut tietyt säännöt oikeesti et mitä Viestintävirasto tai joku on laatinu. Ni oikeesti nehän huijaa siin, et oikeesti ne on pitempii ja tulee liian usein. Voit kattoo jonkun tutkimuksen netistä. Siin on just ne äänen tasot ja muut niis mainoksis. Nekin on oikeesti vähän väärin.
- H: Liian lujalla vai?
- K: Joo-o.
- H: Sitten tota, kuvan laadusta. Onks tää nyt digi-TV:ssä nyt parempaa.
- K: Sais olla kyl parempaa.
- H: Se on kuitenkin parempaa ku analogisel vai?

- K: No, sekin kyl riippuu kanavasta. Mikä tää itse asias on... Urheilukanava.
- H: Kato vaikka noit läpi vähän.
- K: Tää on kaikist huonoin mun mielest (Urheilukanava).
- K: Ykkönen on kyl yleensä ihan hyvä. Ja kakkonen. *(käyttäjä selaa kanavia läpi)*
- K: No nää on periaattees... Toi Urheilukanava on kyl huono.
- K: Muut on sillai välttävii, mut sais kyl olla viel parempiiki, jos jollain isol LCD-telkkaril kattoo.
- H: Voitas vaihtaa tonne analogiselle puolelle ni voit niinku kattoo, että paljon siel oli parempaa... Vaihda ny kanavii.
- K: Miten mä vaihdan...Mikä tää kanava nyt oli... Ei täs kuitenkaa mitään voi nähä. Eihän täst nää mitään... *(käyttäjä yrittää vaihtaa TV:tä analogiselle puolelle)*
- H: Lujemmalle tuli *(vaihto analogiselle muutti äänen tuplasti kovemmalle)*. Painat vaan seuraava kanava. Onko hirveetä eroo?
- K: Mitäs täs... Onks tää ihan paska... *(kanavien vaihtelua)*. Mut eihän analogises puoles oo missään mitään eroo. Eiks tää oo vähän turha vertailla tälle.
- H: Mut onhan se nyt digitaaliseen verrattuna...?
- K: Onko tää nyt hei ihan paska oikeesti *(taistelee TV:n kanssa)?*
- H: Kai se nyt vähän analogisest parani nyt kuitenkin toi laatu?
- K: No ehkä... Ehkä just ja just *(vaihtaa takaisin digitaaliseen puoleen)*.
- H: Nauhotat sä paljon ohjelmi?
- K: Jos ois kunnon digiboksi ni nauhottaisin... kovalevyll varustettu.
- H: Ku sul on VHS-nauhuri ni miks et sä sillä nauhota?
- K: Se on niin epäselvä paska.
- H: Mikä siin on muka niin vaikeet nauhottaa?
- K: Se pitäis olla yhdellä napilla...siitä...mikäs tää ohjelmaopas...EPG:stä pitäis suoraan yhdellä napil nauhottaa ni se ois sit siin.
- H: Onks sun mielest hankalaa, et noit kaukosäätimiiki on niin paljon?
- K: Joo.
- K: Videon kaukosäädin, television kaukosäädin ja digiboksin kaukosäädin.
- K: Nii ja sit ku sen saa viel laitettuu... yleensä suuremmal todennäköisyydellä tulee väärinpäin käteen *(ottaa kädellä TV:n kaukosäätimen sohvan selkänojan päältä)*.
- H: Pitäis olla joku semmonen yhdistelmäkaukosäädin?
- K: Nokian kaukosäädin ... siis sää on oikeesti kaikist paras *(pitää kädessä digiboksin kaukosäädintä)*.
- H: Mikä siin on parasta?
- K: Sopii hyvin käteen. Sit just näin pieni. Miks sen täytis olla täst niinku pitenpi ku vaaksa. Ja miks pitää olla enemmän kun... mitä täs on...2...4...6...8...joku 15 nappii.
- H: Teet sä mitään muuta yleensä telkkarin katselun aikana?
- K: Läksyjä tai surffaa netis.

- H: Että et pelkästään vaan keskity siihen telkkarin katseluun.
- H: Sitten tota... syöt sä yleensä ku sä katot telkkarii.
- K: No...joskus
- H: Mitä sä syöt...sipsei, karkkii, leipää...?
- K: Tavallist ruokaa, jotain leipää yleensä.
- H: Käytätsä sit telkkarii mihinkään muuhun ku noitten ohjelmien katteluun?
- K: Pelaamiseen.
- H: Sul oli kaks TV:tä ni käytätsä niinku tätä voi sitä toista telkkarii enemmän pelaamiseen.
- K: Toista telkkarii enemmän.
- H: Mikä siin sit on, et miks sä käytät sitä enemmän?
- K: Isompi kuva, paremmat liittimet.
- H: Kattelet sä DVD-elokuvii tai VHS:ää tai?
- K: Sillon tällön katon...VHS:ää en kyl kato enää ollenkaa.
- H: Katot sä telkkarii missään muualla ku täällä? Katotsä niinku kännykällä tai tietokoneella tai koulussa tai töissä tai?
- K: En periaattees...tietokoneel vois kyl, jos sais jonkun halvan sellasen TV-virittimen. Jos ois joku 30 euroo ni vois ehkä. Sit vois periaattees koulus joskus luennol kuunnella.
- H: Mitäs tykkäisit tommostest jostain netti-TV:stä? Et sä voisit niinku periaattees selaimen kautta katella telkkarii?
- K: No jos ilmaseks sais ni sehän ois kyl hyvä... tuskin tulee kyl.
- H: Tai sitten...mites kännykällä? Onks sun mielest siin mitään ideaa niinku kännykällä katella telkkaria?
- K: No se riippuu tietysti paljon se maksaa? Jos se ois ilmasta ni sit vois. Ois kyl jotenkin tyhmää sellasest pienest kuvast katella jotain telkkarii.
- H: Katot sä telkkarii niinku muiden henkilöiden seuras. Et onks täs jotain muitakin ihmisii yleensä läsnä?
- K: Välil on välil ei.
- H: Ketä ne on, jos on?
- K: Perheenjäsenii.
- H: Miten sä aattelet et ne vaikuttaa sit sun katseluun. Häiritseeks vai...?
- K: Häiritsee.
- H: Millä lailla häiritsee?
- K: Ne haluu kattoo jotain muuta kanavaa tai kommentoi jotain omii tyhmii mielipiteit siin välissä.
- H: Mites jos sä katot noin myöhään telkkarii. Häiritseeks se sit niinku muita, et meneeks muut aikasemmin esimerkiks nukkumaan tai?
- K: Kyl ne menee aikasemmin. Kai se vähän häiritsee, mut jos laittaa ääntä pienemmälle ni... kai ne on tottunu siihen.
- H: Onks siin sit mitään ongelmaa siin, et sä sanoit, et mainoskatkoil tulee aina lujempi ääni. Häirtiseeks se sillai että...

- K: No, eihän niis siis aina välttämät oo lujempi ääni. Ehkä se on harvemmin nykyään enää lujemmat äänet mainoskatkoil. Kylhän sitä välil joutuu ääntä säätää.
- H: No sitten... Häiritseeks suo telkkarin katselun aikana mikään muu? Liikenteen melu tai... Sulla näyttäis olevan noi sälekaihtimet olevan tos ni, onks se auringonvalo vaikka tai?
- K: Jos ei ois sälekaihtimii ni silloin se kyl häiritse auringonvalo tosi paljon. En mä nyt tiä. Ei liikenteen melu periaattees nyt häiritse. Välil on joskus joku rekka, jos menee tost ohi. Mut kyl siihen on jo tottunu jo.
- H: Mitäs täs oli vielä....Ku sä käytät tota digiboksii ja telkkarii, onks siin mitään oikeen ärsyttävii ongelmii?
- K: Ei kyl...mun mielest ei täs kyl periaattees enää kauheesti oo. Tekstitys on välil huonoo, välil ei just niinkun infol nää mikä tää oikeesti on (*katsoo senhetkisen kanavan ohjelman tietoja*), mitä tää ohjelma käsittelee, välil noi ajatkin on mitä sattuu. EPG sais olla täs mutku ei oo ni.
- H: Toises telkkaris oli EPG vai?
- K: Niin, no se on taas ihan paska.
- H: Katotaan sitä sit tos myöhemmin.
- H: Niin noissa kaukosäätimissä...niit oli liikaa ja ... onks niis kaukosäätimis mitään huonoo, että vaikee käyttää tai?
- K: Mun mielest tää on kaikist paras kyl (*kädessä Nokian digiboksin kaukosäädin*). Täskin on melkein pari ylimääräst nappii, jota ei melkein koskaan oo tarvinnu. Pitäis oikeesti kaikis olla tällanen käyttöjärjestelmä (*käyttää digiboksin valikkoja*). Vähän sama ku oikeesti tos pleikkari kolmoses tai PSP:ssä (PlayStation Portable).
- H: Eiks tos digiboksis oo ollu mitään niinku et kaatuileeks se usein?
- K: Ei se mun mielest kovin usein.
- H: Monet sanoo, et digiboksit on ihan perseestä.
- K: Millonhan tääkin on viimeks kaatunu? En mä oikeen muista kyl. Jos ei muista, ni ei oo kyllä kovin usein.
- H: Ja tekstityksiskään ei... häviiks ne niinku enää... YLEn tekstitykset.
- K: No ei ne kyl oikeestaan enää hävii. No välil ne on kyl hitait sillai. Jos sä käännät kanavaa ni siin menee kyl joku sellanen 30 sekuntii ennen ku sinne teksti tulee. Eiks analogises tuu kuitenkin hei.
- H: Mites toi digiboksin käyttöliittymä? Onks se sun mielest selkee?
- K: On se mun mielest ihan selkee (*käyttää digiboksin käyttöliittymää*).
- K: Tää on ihan samanlainen kun oikeesti PSP:ssä. Siinkin mennään... vaakarivilt vaan valitaan just nää pääkohdat ja sitten niinku ylös alas mennään näihin pienempiin osa-alueisiin.
- H: Mitä mieltä sä nyt yleensä oot tosta digi-TV:stä? Onks se nyt tuonu hirveesti parannuksii vai onks se ihan turha?
- K: No emmä nyt tiä onks hirveesti parannuksii...kuvanlaatu...no ehkä jossain maaseudul se voi olla kuvanlaadus aika merkittävä ero. Täällä ei mun mielest oo kuvan laadussa mitään eroo. No hyvii kanavii on kyl tullu lisää, et siin mieles se on... on se mun mielest ihan hyvä ollu.

- H: Oisko sulla mitään ideoita ittellä, miten sä parantaisit noita laitteita?
- K: Täytyishän kaukosäädin olla yksinkertainen ja käyttöliittymä yksinkertainen. Melkein pitäis vakiona olla jokases kaks noita viritintä ja kiintolevy. Alle 300 euroo pitäis maksaa sellanen. Pitäis valtion vaikka tukee näitä tai jotain vastaavaa. Törkeet rahastus tollaset, jos pakotetaan ihmiset ostaan digiboksi mut sit kuitenkin markkinoilla on sellasii halpoja paskoja. Ihmiset ei vaan tajuu, kuinka paskoi ne on ja ostaa niit.
- H: Oot sä aatellu ostaa mitään tämmösii hifi-vempeleitä, et kauhee kotiteatteri ja hirveesti kaiuttimia.
- K: Kaiuttimii mä en kyl...Periaattees ois hyvä, jos ois hyvät äänet, mut jotenkin noi telkkarin kaiuttimet on ihan hyvii eikä viittis alkaa säätää joka nurkkaan jotain ihme kauheen isoo pömpelii ja vetää johtoo joka paikkaan. Videotykkiki ois hyvä, mut siihen tarvii just ne kaiuttimet. Ainut ois just hyvä digiboksi, mis ois kovalevy ja vois nauhottaa sillä ja sais ne tietokoneelle ja vois editoita.
- H: Voitais kattoo tota toista telkkarii...
- *(äänite pois päältä ja siirtyminen olohuoneesta haastateltavan omaan huoneeseen toisen telkkarin äärelle)*
- H: Huono äänittää kyl nyt mutta...Katotaan nyt vähän tota toistakin telkkarii.
- K: Vittu mä en kyl tätä tajuu... *(käyttäjä tulistuu TV:lle, johon ilmestyy outo sininen ruutu kun sen avaa)*
- H: Mikäs tää on...sininen ruutu heti ku avaat telkkarin?
- K: En tiiä, joku bugi.
- H: Aika häiritsevä vai?
- K: Siis mä en oikeesti tajunnu tota yhtään...Miten täl voi enää kattoo telkkariikaan *(naurua)*. Hetkonen muuten oikeesti. Miten mä nään täl ykkösen ja kakkosen...Oikeesti...Mä en nyt ymmärrä yhtään...Pitääks mun vaihtaa täält...Onks täs joku *(käyttäjä yrittää painella eri nappeja kaukosäätimestä ja valita TV:n valikoista jotain)*.
- H: Mitäs siin valikos nyt lukee?
- K: Mut eiks tää täst tuu...Se menee niinku automaattisesti...Mihin se menee automaattisesti. *(televisiokanava tuli näkyville)*.
- H: No onks tää nyt sit niin paljon surkeempi vai käyttää tää telkkari.
- K: Siis jos oikeesti pitäis antaa nollast viiteen tähteen ni ehkä kaks tähtee. Vähän reilu kaks tähtee.
- H: Mikä siin käyttöliittymäs nyt on niin paskaa?
- K: Kaukosäädin perseestä!
- H: Miten perseestä?
- K: Just sama ku jotain kovaa juustoo tökkis. Ihan liikaa nappeja. Sit joku mitäs EPG...siit ei saa mitään selvää *(käyttäjä valitsee digiboksista ohjelmaoppaan näkyville)*.
- H: Ääni katos näköjään?
- K: Nii, ääni kato tääst joo. Ei kovin hyvä mun mielest. Pitäis olla et jos mä meen tähän jo ni sen pitäis näyttää, et mitä kanaval tulee *(käyttäjä selaa ohjelmaopasta ja valitsee ohjelmia)*.
- H: Aika sekavan näkönen
- K: Katotaan esimerkiks...Matkapassi...Tää alkaa niinku yheltätoista ja loppuu joku kaheltatoista. Mä en nää...tää ei niinku kerro, mitä tää oikeesti on *(ohjelmaopas ei näytä ohjelmasta kuin nimen – ei kuvausta)*.

Se menee tähän kanavaan suoraa (*valitsi ohjelman nimen kaukosäätimellä*).

- K: Tässä se kuitenkin kertoo että mitä tää on (*TV näyttää kuvauksen ohjelman sisällöstä kun käyttäjä painoi nappia kaukosäätimestä*). Ni eiks se oo ihan perseestä.
- H: Onks sun mieles tos käyttöliittymäs jo liikaa tavaraa?
- K: Mmm...No tota...En mä ymmärrä täst yhtään. Joutuu koko ajan lukeen...kaikki on niin pientä (*laittaa taas näkyville ohjelmaoppaan*).
- H: Noi on osittain englanniskin. Suomee ja englantii vähän sekasin.
- H: Eiks tota varmaan oo kuitenkin vähän helpompi siin mieles käyttää et siin on sisäl toi digiviritin et sul ei tarvi erillist boksii olla.
- K: Niin no...
- H: Vai onks se sun mielest hankalaa olla, et sul on TV – ja digiboksi.
- K: Eli periaattees, jos täs ois hyvä digiboksi, hyvä kaukosäädin, kaikki toimis niin sillohan tää ois... siis tää ois täydellinen ku täl kaukosäätimel sais kaikkee. Mut ku se ei todellakaan oo se digiboksi hyvä ni sit sä joudut ostaa erillisen digiboksin ja sit mitä sä teet TV:n digiboksill – et mitään. Mielluummin erillinen ku ei ne kuitenkaan osaa tehdä niit...Jos haluat yhen hyvän ni...eiku miten se nyt meni se lause...Jos haluu hyvän ja...Hyvää ja halpaa ei saa samas. Et jos sä haluat hyvän sun pitää ostaa kaks erillistä laitetta. Jotain tällast...meniköhän sinne päinkään.
- H: No onks tos nyt sit niin paljon parempi kuva. Ku on isompi ruutu ni...
- K: No isompi ruutu on... Mut ei tää kuvakaan nyt itse asias...Mä luulin et täs ois huonompi kuvanlaatu näis. Mun mielest tää on yllättävän hyvä...DVD:llä tää itse asias näyttää musta paljon paremmalt ku telkkaris (eli TV-ohjelmissa). Sit ku sais HD-materiaalii ni se ois vielä paljon parempi.
- H: Katot sä täl niinku elokuvii enemmän vai onks tää vaan pelaamiseen ku tos on noita laitteita (*Xbox ja Nintendo Wii näkyvät TV:n alapuolella*).
- K: Pelaamiseen kyl...Joskus jos toiset kattoo toisel telkkaril jotain ja ite haluu kattoo toista ni sit kattoo välillä tällä.
- H: Onks sul mitään muuta mielessä...mitä vois...
- K: Ei...
- H: (*sulkee ääninauhurin*).

4.5 Kuvaukset artefakteista

Haastateltavan televisionkatseluympäristössä oli seuraavia artefakteja:

Olohuone:

- Perinteinen laajakuva-TV (noin vuoden vanha 28” TV, analoginen viritin)
- Digiboksi (muutama vuotta vanha Nokia Mediamaster 210T)
- VHS-videonauhuri

- Kannettava tietokone (Apple MacBook)
- Television kaukosäädin
- Videonauhurin kaukosäädin
- Digiboksin kaukosäädin
- Lattialla sanomalehden viikon TV-ohjelmatiedot (Helsingin Sanomien NYT-viikkoliite)
- Sohva ja 2 sohvatuolia
- Matala pöytä TV:n ja sohvien välissä.

Haastateltavan oma huone:

- Taulutelevisio (suurehko 32-tuumainen, jossa sisällä digiviritin, ostettu vasta muutama viikko sitten)
- Television kaukosäädin (käytettävyydeltään surkea)
- Pelikonsoleita: Xbox, Nintendo Wii
- Pelikonsolien ohjaimet
- Toimistotuoli